

บทที่ 4

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่องสภาพปัญหาและความต้องการในการใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางและความเรียงพร้อมทั้งอภิปรายผลตามลำดับดังนี้

- 4.1 ข้อมูลส่วนตัวและภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 4.2 สภาพทั่วไปเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนและความต้องการของครู อาจารย์ในโรงเรียน
- 4.3 สภาพปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนของครู อาจารย์ในโรงเรียน
- 4.4 สภาพปัญหาและอุปสรรคในการใช้บริการสื่อการสอนของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน
- 4.5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานสื่อการสอนของโรงเรียนและศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

4.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและหน่วยงาน

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงคือ เป็นเพศชาย 148 คนเพศหญิง 75 คน มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด ปริญญาโท น้อยที่สุด ระยะเวลาในการรับราชการกลุ่มตัวอย่างรับราชการ 11-15 ปีมากที่สุด รองลงมาคือ 16-20 ปี และ 1-5 ปี น้อยที่สุด ระยะเวลาที่ทำการสอนต่อสัปดาห์ 21-25 ชั่วโมงมากที่สุด รองลงมาคือ 26-30 ชั่วโมง และ 6-10 ชั่วโมงน้อยที่สุด นอกเหนือจากการทำการสอนแล้ว กลุ่มตัวอย่างยังปฏิบัติหน้าที่ครู วิชาการ มากที่สุด รองลงมาคือครูประจำชั้น และทำหน้าที่ครูพิเศษ น้อยที่สุดโรงเรียนที่ยังไม่มีหน่วยงานหรือมีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้านสื่อการสอนโดยเฉพาะมีมากกว่าโรงเรียนที่มีหน่วยงานรับผิดชอบเล็กน้อย หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านสื่อการสอนส่วนใหญ่ใช้สื่อ ศูนย์วิชาการโรงเรียน รองลงมาคือศูนย์สื่อการสอน โดยสังกัดงานวิชาการของโรงเรียนเป็น หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านสื่อการสอน ในด้านพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ทางด้านสื่อการสอน ส่วนมากศึกษาค้นคว้าจากตำรา รองลงมาเคยศึกษาวิชานี้ในสถาบันการศึกษาและได้รับการฝึกอบรม ในระยะสั้น รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 1 - 9

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	148	66.4
หญิง	75	33.6
รวม	223	100

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย 66.4 % เพศหญิง 33.6 %
เพศชายมากกว่าเพศหญิง 32.3 %

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	28	12.6
ปริญญาตรี	187	83.9
ปริญญาโท	2	.9
อื่นๆ (พ.กศ. ป.วช. ป.กศ.)	6	2.7
รวม	223	100

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็น 83.9 % รองลงมาคืออนุปริญญาหรือเทียบเท่า คิดเป็น 12.6 % และวุฒิปริญญาโทน้อยที่สุด คิดเป็น 0.9 % ของกลุ่มตัวอย่าง แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างทุกคนมีประสบการณ์ทางการศึกษา

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนของกลุ่มตัวอย่างจาแนกตามอายุราชการ

อายุราชการ	จำนวน	ร้อยละ
1-5 ปี	11	4.9
6-10 ปี	31	13.9
11-15 ปี	73	32.7
16-20 ปี	68	30.5
21-25 ปี	23	10.3
มากกว่า 25 ปี	17	7.6
รวม	223	100

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีอายุราชการ 11-15 ปี มีมากที่สุด คิดเป็น 32.7 % รองลงมาคืออายุราชการ 16-20 ปี คิดเป็น 30.5 % 6-10 ปี คิดเป็น 13.9 % 21-25 ปี คิดเป็น 10.3 % มากกว่า 25 ปี คิดเป็น 7.6 % และอายุราชการ 1-5 ปี น้อยที่สุด คิดเป็น 4.9 % ของกลุ่มตัวอย่าง

หรือในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุราชการมากกว่า 10 ปี มีมากถึง 81.2 % แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ในการทำงานเป็นส่วนมาก

ตารางที่ 4 แสดงระยะเวลาที่ทำการสอน/สัปดาห์ของครู อาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

เวลาที่ทำการสอน	จำนวน	ร้อยละ
1-5 ชม.	25	11.2
6-10 ชม.	17	7.6
11-15 ชม.	19	8.5
16-20 ชม.	42	18.8
21-25 ชม.	64	28.7
26-30 ชม.	56	25.2
รวม	223	100

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีชั่วโมงสอนระหว่าง 21-25 ชั่วโมงมากที่สุด คิดเป็น 28.7 % รองลงมามีชั่วโมงสอนระหว่าง 26-30 ชั่วโมง คิดเป็น 25.2 % 16-20 ชั่วโมง คิดเป็น 18.8 % 1-5 ชั่วโมง คิดเป็น 11.2 % 11-15 ชั่วโมง คิดเป็น 8.5 % และมีชั่วโมงสอนน้อยที่สุดระหว่าง 6-10 ชั่วโมง คิดเป็น 7.6 % ของกลุ่มตัวอย่าง

แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่ทำงานด้านการให้บริการสื่อการสอนส่วนใหญ่มีชั่วโมงทำการสอนมาก

ตารางที่ 5 แสดงการปฏิบัติงานนอกจากการสอนของครูอาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

งานที่ทำนอกจากการสอน	จำนวน	ร้อยละ
ครูประจำชั้น	143	64.1
ครูวิชาการ	157	71.3
ครูพิเศษ	38	17.0
ครูธุรการ	66	29.6
ครูพัสดุ	54	24.2
อื่นๆ (กิจการนักเรียน สหกรณ์ กรรมการกลุ่มฯ)	53	23.8
รวม	223	100

**** ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ ****

จากตารางที่ 5 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ นอกเหนือจากการทำการสอนยังปฏิบัติหน้าที่ครูวิชาการมากที่สุด คิดเป็น 71.3 % รองลงมาทำหน้าที่ครูประจำชั้น คิดเป็น 64.1 % ครูธุรการ คิดเป็น 29.6 % พักพิศ คิดเป็น 24.2 % และทำหน้าที่ครูพิเศษน้อยที่สุด คิดเป็น 17.0 % ของกลุ่มตัวอย่าง ดังนั้นครูวิชาการจึงมีภาระและบทบาทในการให้บริการสื่อการสอนแก่ครู อาจารย์ ภาสในโรงเรียนซึ่งจะสอดคล้องกับงานวิชาการ

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนโรงเรียนที่มีหน่วยงานรับผิดชอบด้านสื่อการสอนโดยตรง

หน่วยงานสื่อการสอน	จำนวน	ร้อยละ
มี	108	48.4
ไม่มี	115	51.6
รวม	223	100

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนที่มีหน่วยงานรับผิดชอบด้านสื่อการสอนโดยตรง คิดเป็น 48.4 % โรงเรียนที่ไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ คิดเป็น 51.6 % ของกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนที่ไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบด้านสื่อการสอนมีมากกว่าโรงเรียนที่มีหน่วยงานเล็กน้อย

ตารางที่ 7 แสดงรายชื่อของหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านสื่อการสอนของโรงเรียน

ชื่อหน่วยงานด้านสื่อการสอน	จำนวน	ร้อยละ
ศูนย์สื่อการสอน	41	18.4
ศูนย์เทคโนโลยีการศึกษา	1	.4
ศูนย์โสตทัศนศึกษา	2	.9
ศูนย์วิชาการโรงเรียน	57	25.6
โสตทัศนศึกษา	1	.4
อื่นๆ (ห้องสื่อการสอน)	6	2.7
**โรงเรียนไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบไม่ตอบคำถาม **	115	51.6
รวม	223	100

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนมีหน่วยงานรับผิดชอบด้านสื่อการสอนโดยใช้สื่อ
หน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ ศูนย์วิชาการโรงเรียนมากที่สุด คิดเป็น 25.6 % รองลงมา คือ
ศูนย์สื่อการสอนคิดเป็น 18.4 % ศูนย์โสตทัศนศึกษา คิดเป็น 0.90 % ศูนย์เทคโนโลยีการศึกษา
และโสตทัศนศึกษาน้อยที่สุดเท่ากัน คิดเป็น .40 % ของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 8 แสดงสังกัดของหน่วยงานด้านสื่อการสอนจำแนกตามสายงานบริหารโรงเรียน

สังกัดของงานสื่อการสอน	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหาร	4	1.8
งานวิชาการ	89	39.9
งานธุรการ	-	-
งานพัสดุ	16	7.2
งานกิจการนักเรียน	1	.4
อื่นๆ (ความสัมพันธ์กับชุมชน บุคลากร)	3	1.3
**โรงเรียนไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบไม่ตอบคำถาม **	115	51.6
รวม	223	100

จากตารางที่ 8 แสดงว่าสังกัดของหน่วยงานด้านสื่อการสอนของกลุ่มตัวอย่างอยู่ใน
สายงานวิชาการมากที่สุด คิดเป็น 39.9 % รองลงมาคืองานพัสดุ คิดเป็น 7.2 %
งานความสัมพันธ์กับชุมชน บุคลากร คิดเป็น 1.3 % งานกิจการนักเรียนน้อยที่สุด คิดเป็น 0.40 %
ของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนครู อาจารย์ จากแนกตามพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ด้านสื่อการสอน

พื้นฐานความรู้และประสบการณ์	จำนวน	ร้อยละ
เรียนจบทางโสตหรือเทคโนโลยีทางการศึกษา	4	1.8
เคยศึกษาในรายวิชานี้ในสถาบันการศึกษา	118	52.9
เคยได้รับการฝึกอบรมระยะสั้น	111	49.8
ศึกษาค้นคว้าจากตำรา	174	78.0
อื่นๆ (สังเกตการสอน/การใช้)	4	1.8
รวม	223	100

**** ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ ****

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ด้านสื่อการสอนจากการศึกษาค้นคว้าจากตำรามากที่สุด คิดเป็น 78 % รองลงมาคือเคยศึกษาในรายวิชานี้ในสถาบันการศึกษา คิดเป็น 52.9 % เคยได้รับการฝึกอบรมระยะสั้น คิดเป็น 49.8 % และน้อยที่สุดคือเรียนจบทางโสตทัศนศึกษาหรือเทคโนโลยีทางการศึกษาและสังเกตการสอนและการใช้สื่อการสอนของเพื่อนครูอาจารย์ คิดเป็น 3.6 % ของกลุ่มตัวอย่าง

4.2 สภาพทั่วไปเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนและความต้องการสื่อการสอนของครูอาจารย์ในโรงเรียน

ผลการศึกษาสภาพทั่วไปเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนและความต้องการสื่อการสอนของครู อาจารย์ในโรงเรียน โดยแบ่งเนื้อหาและวัตถุประสงค์ในการศึกษาดังนี้

4.2.1 สภาพการจัดการ การให้บริการ การจัดหาและการได้มาซึ่งสื่อการสอน

4.2.2 สภาพการใช้สื่อการใช้และความต้องการสื่อการสอนของครู อาจารย์ในโรงเรียน

4.2.3 ความต้องการด้านความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการศึกษา

4.2.4 ความต้องการด้านการบริการสื่อการสอนของศูนย์วิชาการ

4.2.1 สภาพการจัดการ การให้บริการ การจัดหาและการได้มาซึ่งสื่อการสอน
 ผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการจัดการ การให้บริการ การจัดหาและ
 การได้มาซึ่งสื่อการสอน ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ลำดับที่ ของระดับ
 การให้บริการและการจัดหา

รายการ/สื่อการสอน	$\bar{X}$	S. D.	ลำดับที่	แปลผล
ด้านการให้บริการสื่อการสอนของโรงเรียน				
1. บริการให้ยืมสื่อการสอนประเภทวัสดุ	3.29	.897	2	ปานกลาง
2. บริการให้ยืมสื่อการสอนประเภทอุปกรณ์	3.20	.905	3	ปานกลาง
3. บริการให้คำปรึกษาค่าแนะนำเกี่ยวกับ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.03	1.03	5	ปานกลาง
4. บริการผลิตสื่อการสอน	2.84	.917	6	ปานกลาง
5. ติดต่อประสานงานกับศูนย์วิชาการกลุ่มร.ร.	3.08	1.01	4	ปานกลาง
6. ติดต่อประสานงานกับโรงเรียนอื่นๆ	2.64	1.00	7	ปานกลาง
7. บริการยืมสื่อการสอนจากหน่วยงานราชการ	2.40	.958	8	ปานกลาง
8. บริการยืมสื่อการสอนจากหน่วยงานเอกชน	1.69	.931	9	น้อย
9. บริการจัดซื้อ/จัดหา	3.63	.950	1	มาก
10. อื่นๆ (แลกเปลี่ยนกับโรงเรียนอื่นๆ)	.408	1.15	10	น้อยที่สุด

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ลำดับที่ ของระดับ
การให้บริการและการจัดหา (ต่อ)

รายการ/สื่อการสอน	$\bar{X}$	S. D.	ลำดับที่	แปลผล
การจัดหาและได้มาซึ่งสื่อการสอน				
11. หน่วยงานต้นสังกัดจัดสรรมาให้	3.24	1.15	2	ปานกลาง
12. จัดซื้อด้วยงบประมาณของทางราชการ	3.79	1.05	1	มาก
13. จัดซื้อด้วยเงินส่วนตัว	2.66	1.06	3	ปานกลาง
14. เอกชนบริจาค	1.84	.940	4	น้อย
15. อื่น(นักเรียนผลิตขึ้น)	.314	.615	5	น้อยที่สุด
รวม	2.50	.617	-	ปานกลาง

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่าหน่วยงานด้านสื่อการสอนของกลุ่มตัวอย่างให้บริการจัดซื้อและจัดหาสื่อการสอนมากที่สุด รองลงมาให้บริการสื่อประเภทวัสดุ อุปกรณ์ ติดต่อประสานงานกับศูนย์วิชาการและให้คำปรึกษาในการจัดกิจกรรม ตามลำดับ การบริการยืมสื่อจากหน่วยงานเอกชนน้อยที่สุด

ในด้านการจัดหาและได้มาซึ่งสื่อการสอนกลุ่มตัวอย่างจัดหาและได้มาโดยการจัดซื้อด้วยงบประมาณของทางราชการ รองลงมาคือ ต้นสังกัดจัดสรรมาให้ ซื้อด้วยเงินส่วนตัวและเอกชนบริจาค และนักเรียนผลิตขึ้นประกอบบทเรียนน้อยที่สุด

4.2.2 สภาพการใช้และความต้องการสื่อการสอนของครู อาจารย์ในโรงเรียน

ผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการใช้และความต้องการสื่อการสอนของครู อาจารย์ในโรงเรียนจากนอกออกเป็น 3 ประเภทคือ ประเภทวัสดุ ประเภทอุปกรณ์ และ ประเภทเทคนิคและวิธีการ ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ลำดับที่ของระดับ

การใช้สื่อการสอนและความต้องการใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุ

รายการ/สื่อการสอน	ระดับการใช้สื่อการสอน			ระดับความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับ
ประเภทวัสดุ						
1. ตำรา เอกสารและสื่อสิ่งพิมพ์	4.00	.910	2	4.42	.778	1
2. บัตรคำ บัตรภาพ	3.91	.893	3	4.31	.821	3
3. ภาพถ่าย ภาพโฆษณา ภาพตัดปะ	3.19	1.09	13	3.99	.963	15
4. ภาพวาด ภาพเขียน การ์ตูน	3.25	1.07	12	4.02	.935	12
5. แผนภูมิ แผนสถิติ	3.60	.966	7	4.08	.866	11
6. แผนที่ ลูกโลก	3.51	1.07	8	4.09	.918	10
7. แม่เหล็ก เข็มทิศ	3.07	1.10	14	3.87	1.02	16
8. फिल्मภาพยนตร์	1.71	1.13	22	3.05	1.42	22
9. फिल्मถ่ายภาพสี/ขาวดำ	2.06	1.20	20	3.26	1.25	21
10. เทปบันทึกเสียง	3.36	1.27	11	4.30	.908	4
11. เทปบันทึกภาพวิดีโอ (Video)	1.96	1.29	21	3.55	1.41	18
12. ภาพสไลด์	2.23	1.32	17	3.75	1.32	17
13. แผ่นโปร่งใส	2.09	1.26	19	3.50	1.34	19
14. สารเคมี	2.21	1.21	18	3.50	1.21	20
15. ลิขน์ามัน	3.83	1.18	4	4.28	.852	6
16. วัสดุที่ใช้ในการทดลอง	2.92	1.27	16	4.00	1.04	13

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ลำดับที่ของระดับ
การใช้สื่อการสอนและความต้องการใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุ (ต่อ)

รายการ/สื่อการสอน	ระดับการใช้สื่อการสอน			ระดับความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับ
17. สมุดภาพ	3.38	1.22	10	4.00	1.02	13
18. กระดานดำ-ขาว-ผ้าสาหลี่-แม่เหล็ก	4.01	1.07	1	4.26	.862	7
19. กระเป๋านั่ง กระดานนิเทศ	3.61	1.13	6	4.19	.865	9
20. ของจริง	3.69	1.13	5	4.32	.842	2
21. ของตัวอย่าง	3.48	1.05	9	4.30	.797	4
22. หุ่น หุ่นจำลอง	2.90	1.32	15	4.25	.891	8
23. อื่นๆ (เศษวัสดุเหลือใช้)	.247	.884	23	.386	1.24	23
รวม	2.97	.725	-	3.81	.598	-

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับการใช้กระดานดำกระดานขาว
กระดานผ้าสาหลี่กระดานแม่เหล็ก ตำราเอกสารสิ่งพิมพ์ บัตรคำบัตรภาพ ดินน้ำมันและของจริง
เป็น 5 อันดับแรก และใช้เศษวัสดุเหลือใช้ फिल्मภาพยนตร์ फिल्मถ่ายภาพสี/ขาวดำ
เทปบันทึกภาพวิดิทัศน์แผ่นโปร่งใสเป็น 5 อันดับสุดท้าย กลุ่มตัวอย่างต้องการตำราเอกสารสิ่งพิมพ์
ของจริง บัตรคำบัตรภาพเทปบันทึกเสียงและของตัวอย่างเป็น 5 อันดับแรก และมีความต้องการ
สารเคมี फिल्मภาพยนตร์ फिल्मถ่ายภาพสี/ขาวดำ แผ่นโปร่งใสและเศษวัสดุเหลือใช้
เป็น 5 อันดับสุดท้าย

ผลรวมระดับการใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุ กลุ่มตัวอย่างใช้สื่อประเภทวัสดุ
ในระดับ ปานกลาง และมีความต้องการสื่อประเภทนี้ในระดับ มาก

ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ลำดับที่ของระดับการใช้
สื่อการสอนและความต้องการใช้สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์/เครื่องมือ

รายการ/สื่อการสอน	ระดับการใช้สื่อการสอน			ระดับความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับ
ประเภทอุปกรณ์/เครื่องมือ						
24. เครื่องรับวิทยุกระจายเสียง	3.14	1.24	2	3.99	1.11	9
25. เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์	2.30	1.48	5	4.35	.993	2
26. เครื่องบันทึกวีดิทัศน์(video)	1.96	1.38	11	4.15	1.17	4
27. เครื่องขยายเสียง ลำโพง ไมค์	3.10	1.45	3	4.22	1.05	3
28. เครื่องถ่ายภาพเอกสาร	1.97	1.40	10	4.00	1.33	8
29. เครื่องพิมพ์ดีด	3.92	1.28	1	4.37	.952	1
30. เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์	1.63	1.15	14	3.27	1.57	14
31. เครื่องฉายภาพยนตร์	1.55	1.13	15	3.18	1.62	15
32. เครื่องฉายสไลด์	2.06	1.33	7	3.87	1.31	11
33. เครื่องฉายข้ามศีรษะ	2.04	1.32	8	3.85	1.29	13
34. เครื่องใช้สำนักงาน	2.79	1.47	4	4.02	1.17	7
35. ห้องปฏิบัติการทางภาษา	1.91	1.29	12	3.86	1.29	12
36. ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์	1.98	1.35	9	4.05	1.18	6
37. กล้องถ่ายรูป	2.26	1.26	6	4.08	1.24	5
38. กล้องถ่ายวีดิทัศน์	1.77	1.21	13	3.93	1.32	10
39. อื่นๆ(เครื่องปรุไซม์ ปืนน้ำ)	.068	.455	16	.135	.770	16
รวม	2.15	.901	-	3.71	.829	-

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่าครู อาจารย์ใช้เครื่องมือวัดในระดับมาก รองลงมา เครื่องขยายเสียง ลำโพง ไมค์ เครื่องรับวิทยุและโทรทัศน์ ในด้านความต้องการสื่อการสอน ประเภทอุปกรณ์และเครื่องมือ กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการในระดับมาก ยกเว้น เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์และเครื่องฉายภาพยนตร์ ซึ่งมีความต้องการในระดับ ปานกลาง

ผลรวมของระดับการใช้สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์และเครื่องมือกลุ่มตัวอย่างมีระดับ การใช้ น้อย และมีความต้องการใช้สื่อประเภทนี้ในระดับ มาก

ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ลำดับที่ของระดับการใช้ สื่อการสอนและความต้องการสื่อการสอน ประเภทเทคนิควิธีการ

รายการ/สื่อการสอน	ระดับการใช้สื่อการสอน			ระดับความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับ
ประเภทเทคนิค วิธีการ						
38. การสาธิต	3.51	.986	2	4.18	.777	4
39. การทดลอง	3.26	1.02	5	4.19	.803	3
40. การแสดงบทบาทสมมติ	3.37	1.08	4	3.93	.912	7
41. การแสดงนิทรรศการ	2.99	1.13	6	4.04	.907	6
42. การเขียนเป็นรายบุคคล	2.90	1.11	7	3.74	.983	11
43. การสอนเป็นคณะ	3.66	1.18	1	4.09	.868	5
44. การแสดงละคร	2.75	1.09	9	3.70	1.10	12
45. บทเรียนโปรแกรม	2.24	1.09	13	3.53	1.14	13

ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) ลำดับที่ของระดับการใช้สื่อการสอนและความต้องการสื่อการสอน เทคนิควิธีการ (ต่อ)

รายการ/สื่อการสอน	ระดับการใช้สื่อการสอน			ระดับความต้องการ		
	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับ
46. ชุดการสอน	2.89	1.21	8	4.21	.868	1
47. หน่วยการเรียนรู้	2.75	1.15	9	3.87	.960	9
48. สถานการณ์จำลอง	2.62	1.15	11	3.85	.954	10
49. การแสดงหุ่น	2.39	1.20	12	3.92	1.01	8
50. การเล่นเกม	3.48	1.10	3	4.21	.878	1
51. คอมพิวเตอร์ช่วยสอน	1.47	.919	14	3.46	1.46	14
52. อื่นๆ(เล่านิทาน ปริศนาคำทาย)	.081	.505	15	.117	.661	15
รวม	2.69	.713	-	3.67	.625	-

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสอนแบบสาธิตและการสอนเป็นคณะในระดับ มาก ส่วนวิธีการสอนและเทคนิคอื่นๆอยู่ในระดับ ปานกลางในด้านความต้องการกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการใช้เทคนิคและวิธีการอยู่ในระดับ มาก ยกเว้น การสอนด้วยคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีความต้องการในระดับปานกลาง

ผลรวมการใช้สื่อการสอนประเภทเทคนิคและวิธีการ กลุ่มตัวอย่างมีระดับการใช้ ปานกลาง และมีความต้องการใช้สื่อการสอนประเภทนี้อยู่ในระดับ มาก

4.2.3 ความต้องการด้านความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการศึกษา

ผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการด้านความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการศึกษา ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) ลำดับที่ของระดับความต้องการความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการศึกษา

ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่	แปลผล
55. ความรู้ในการผลิตสื่อการสอนที่มีในท้องถิ่น	4.22	.856	1	มาก
56. ความรู้ในการผลิตสื่อการสอนราคาเขา	4.21	.862	2	มาก
57. ความรู้ในการประดิษฐ์ตัวอักษร	4.05	.974	5	มาก
58. ความรู้ในการเขียนภาพการ์ตูน	4.02	1.16	7	มาก
59. ความรู้ในการเขียนภาพโฆษณา	3.80	1.26	11	มาก
60. ความรู้ในการจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์อย่างง่าย	3.93	1.11	9	มาก
(จุดสาร วารสาร จดหมายข่าว)				
61. ความรู้ในการจัดนิทรรศการ	4.10	.845	4	มาก
62. ความรู้ในการถ่ายภาพ/สไลด์	3.88	1.29	10	มาก
63. ความรู้ในการพิมพ์ ตัด ปะ กระดาษ	4.13	.938	3	มาก
64. ความรู้ในการใช้เครื่องฉายต่างๆ	4.01	1.19	8	มาก
(สไลด์ ภาพยนตร์ ข้ามศีรษะ วิดิทัศน์)				
65. ความรู้ในการใช้เครื่องขยายเสียง	4.05	1.01	5	มาก
เครื่องบันทึกเสียง				
66. ความรู้ในการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	3.61	1.54	12	มาก
67. อื่นๆ (ความรู้/เทคนิคการจัดเสียงตามสาย)	.166	.835	13	น้อยที่สุด
รวม	3.71	.822	-	มาก

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความต้องการความรู้ในด้านต่างๆ ใน ระดับมาก ทุกเรื่อง ยกเว้นความรู้ในการจัดการรายการเสี่ยงตามสาขามีระดับน้อยที่สุด หากพิจารณาถึงลำดับความต้องการ กลุ่มตัวอย่างต้องการความรู้ในการผลิตสื่อการสอนในท้องถิ่น เป็นอันดับแรก รองลงมาคือความรู้ในการผลิตสื่อการสอนราคาเหมา ความรู้ในการหีบ ดัด ปะ กระดาษ ความรู้ในการจัดนิทรรศการ และความรู้ในการประดิษฐ์ตัวอักษร

ผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการด้านการบริการสื่อการสอน ของศูนย์วิชาการ ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)ลำดับที่ของระดับความ ต้องการด้านการบริการสื่อการสอนของศูนย์วิชาการ

ด้านการบริการสื่อการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่	แปลผล
68. ความสะดวกในการืม-รับคืนและการให้บริการสื่อการสอน	4.01	.954	1	มาก
69. วารสาร จุลสาร ข่าวสารการบริการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	3.74	1.05	5	มาก
70. เอกสาร คู่มือ การใช้สื่อการสอนและประโยชน์ของสื่อการสอนแต่ละชนิด	3.95	.916	2	มาก
71. สื่อการสอนที่มีคุณภาพและปริมาณที่เพียงพอ	3.92	1.08	3	มาก
72. คำแนะนำ คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน	3.85	1.02	4	มาก
รวม	3.80	.871		มาก

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการให้ศูนย์วิชาการบริการ
ความสะดวกในการยืม-รับคืนสื่อการสอน ข่าวสาร เอกสาร วารสาร คำนวนาค่าปรึกษา
และสื่อการสอนที่มีคุณภาพในระดับมาก

4.3 สภาพปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนของครู อาจารย์ในโรงเรียน

ผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอน
ของครูอาจารย์ในโรงเรียน จำแนกออกเป็น 4 ด้านดังนี้ 1) ด้านการบริการสื่อการสอน
2) ด้านการผลิตสื่อการสอน 3) ด้านการเลือกและการใช้สื่อการสอน 4) ด้านสถานที่
และสิ่งอำนวยความสะดวก ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ลำดับที่ของระดับปัญหา
และอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนของครู อาจารย์ในโรงเรียน

ปัญหาและอุปสรรค	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่	แปลผล
ด้านบริการสื่อการสอน				
1. โรงเรียนไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรง	3.24	1.29	6	ปานกลาง
2. สื่อการสอนมีปริมาณไม่เพียงพอ	4.02	1.07	1	มาก
3. สื่อการสอนที่มีไม่สอดคล้องกับเนื้อหาและ วัตถุประสงค์	3.32	1.07	5	ปานกลาง
4. สื่อการสอนที่มีอยู่ในสถานศึกษารุ้การใช้การได้ไม่ดี	3.60	1.08	4	มาก
5. ระเบียบการยืม-รับคืนมีความยุ่งยากลำบาก	2.83	1.23	11	ปานกลาง
6. ไม่มีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบ	3.04	1.18	9	ปานกลาง
ถึงการให้บริการ				
7. ผู้บริหารไม่เห็นคุณค่าและไม่สนับสนุนให้ใช้	2.28	1.17	12	น้อย

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) ลำดับที่ของระดับปัญหา และอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนของครู อาจารย์ในโรงเรียน(ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่	แปลผล
8. ครูผู้สอนไม่เห็นความสำคัญและละเลยการใช้	2.95	1.24	10	ปานกลาง
9. ครู อาจารย์ ยืม คืนสื่อการสอนไม่เป็นเวลา	3.13	1.21	8	ปานกลาง
10. สื่อการสอนการจัดกระจายไม่รวมอยู่ที่เดียว	3.20	1.26	7	ปานกลาง
11. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีน้อย	3.72	1.20	3	มาก
12. ไม่สามารถจัดหาสื่อตามที่ครูต้องการได้	3.98	1.20	2	มาก
13. อื่นๆ (โปรดระบุ) เจ้าหน้าที่ไปทำการสอน	3.09	1.04	13	น้อยที่สุด
รวม	3.06	.693		ปานกลาง
ด้านการผลิตสื่อการสอน				
14. ไม่มีวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต	3.69	1.20	6	มาก
15. ไม่มีเวลาในการผลิต	3.91	1.12	4	มาก
16. ขาดงบประมาณที่ใช้ในการผลิต	4.17	1.04	1	มาก
17. ขาดเครื่องมือในการผลิต	4.01	1.01	2	มาก
18. ไม่มีความรู้ในการผลิตสื่อการสอน	3.48	1.15	7	ปานกลาง
19. ขาดบุคลากรที่มีทักษะในการผลิต	3.84	1.09	5	มาก
20. ขาดสิ่งอำนวยความสะดวก	3.98	1.01	3	มาก
รวม	3.87	.813		มาก

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)ลำดับที่ของระดับปัญหา และอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนของครู อาจารย์ในโรงเรียน(ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่	แปลผล
ด้านการเลือกและการใช้สื่อการสอน				
21. ไม่สามารถเลือกสื่อการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ได้	3.05	1.14	2	ปานกลาง
22. ไม่รู้จักวิธีการใช้สื่อการสอนประเภทเครื่องมือ/อุปกรณ์	3.02	1.07	3	ปานกลาง
23. ใช้สื่อการสอนแล้วสอนไม่ทันเนื้อหาตามหลักสูตร	2.96	1.10	4	ปานกลาง
24. กลัวต้องชดใช้เมื่อสื่อการสอนชำรุดหรือเสียหาย	2.80	1.39	5	ปานกลาง
25. ไม่มีเวลาในการเตรียมสื่อการสอน	3.14	1.14	1	ปานกลาง
26. ใช้สื่อการสอนแล้วควบคุมดูแลนักเรียนได้ไม่ทั่วถึง	2.38	1.05	6	ปานกลาง
27. อื่นๆ (โปรดระบุ)	.170	.764	7	น้อยที่สุด
รวม	2.50	.705		ปานกลาง

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) ลำดับที่ของระดับปัญหา และอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนของครู อาจารย์ในโรงเรียน(ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่	แปลผล
ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก				
28. สถานที่ตั้งไม่สะดวกต่อการให้บริการ	2.98	1.27	4	ปานกลาง
29. ห้องเรียนขาดสิ่งอำนวยความสะดวก	3.33	1.26	1	ปานกลาง
30. สภาพห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอนบางประเภท	3.14	1.24	3	ปานกลาง
31. ระบบการให้บริการไม่เอื้ออำนวยต่อการให้บริการ	3.15	1.28	2	ปานกลาง
32. อื่นๆ(โปรดระบุ)สถานที่ไม่เป็นเอกเทศ	.256	1.03	5	น้อยที่สุด
รวม	2.57	.891	-	ปานกลาง
รวม	3.00	.622	-	ปานกลาง

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีปัญหาและอุปสรรคในการบริการคือ สื่อการสอนมีไม่เพียงพอ ไม่สอดคล้องกับความต้องการ เจ้าหน้าที่บริการมีน้อยและสื่อการสอนชำรุด เป็นปัญหาในระดับ มาก รองลงมาคือไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ สื่อการสอนกระจายไม่ อยู่ในที่เดียวกัน การืมและคืนสื่อการสอนไม่เป็นเวลา ผลรวมของปัญหาด้านการให้บริการอยู่ในระดับ ปานกลาง ในด้านการผลิตกลุ่มตัวอย่างมีปัญหาทุกข้อคำถามในระดับ มาก ในด้านการเลือกและการใช้มีปัญหในระดับ ปานกลาง และในด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกมีปัญหาในระดับ ปานกลาง ผลรวมของปัญหาทุกด้าน อยู่ในระดับ ปานกลาง

4.4 สภาพปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

ผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนในส่วน of ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จำแนกออกเป็น 4 ด้านดังนี้ 1) ด้านการให้บริการสื่อการสอน 2) ด้านการผลิตสื่อการสอน 3) ด้านการเลือกและการใช้สื่อการสอน 4) ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ลำดับที่ของระดับปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการสื่อการสอนของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

ปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการ	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่	แปลผล
ด้านบริการสื่อการสอน				
1. เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีไม่เพียงพอ	3.71	1.19	2	มาก
2. สื่อการสอนที่ให้บริการมีไม่เพียงพอ	4.01	1.01	1	มาก
3. สื่อการสอนที่มีไม่สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์	3.16	1.07	4	ปานกลาง
4. สื่อการสอนส่วนใหญ่ผู้ใช้งานได้ไม่ดี/ชำรุด	3.55	1.11	3	มาก
5. ระเบียบการยืม-คืนสื่อการสอนยุ่งยาก	2.69	1.24	6	ปานกลาง
6. ไม่มีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงการให้บริการ	3.00	1.25	5	ปานกลาง
7. เจ้าหน้าที่หลักเลื่องการให้บริการ	2.33	1.20	7	ปานกลาง
8. อื่นๆ (เจ้าหน้าที่ที่ไปติดต่อไม่มีเวลา)	.202	.859	8	น้อยที่สุด
รวม	2.81	.705	-	ปานกลาง

ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) ลำดับที่ของระดับปัญหา และอุปสรรคในการใช้บริการสื่อการสอนของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรคในการใช้บริการ	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่	แปลผล
ด้านการผลิตสื่อการสอน				
9. ขาดวัสดุและอุปกรณ์ในการผลิต	3.81	1.09	5	มาก
10. เจ้าหน้าที่ไม่มีเวลาเพียงพอในการผลิต	4.07	.995	2	มาก
11. งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ	4.24	.927	1	มาก
12. บุคลากรขาดความรู้/ทักษะในการผลิต	3.79	1.05	6	มาก
13. ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ในการผลิต	3.96	.999	4	มาก
14. ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในการผลิต	4.00	1.03	3	มาก
รวม	3.98	.817	-	มาก
ด้านการเลือกและการใช้				
15. สื่อการสอนที่ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา และวัตถุประสงค์	3.05	1.05	1	ปานกลาง
16. กลัวต้องชดใช้เมื่อสื่อชำรุดและเสียหาย	3.00	1.30	2	ปานกลาง
รวม	3.025	.968	-	ปานกลาง

ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) ลำดับที่ของระดับปัญหา และอุปสรรคในการให้บริการสื่อการสอนของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน(ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการ	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่	แปลผล
ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก				
17. สถานที่ตั้งศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนอยู่ไกล	2.96	1.38	3	ปานกลาง
18. ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดสิ่งอำนวยความสะดวก	3.41	1.25	2	ปานกลาง
19. สภาพศูนย์วิชาการกลุ่มไม่เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอนบางประเภท (ห้องฉายภาพยนตร์ สไลด์ ฯลฯ)	3.67	1.31	1	มาก
20. ระบบการให้บริการไม่อำนวยความสะดวกในการใช้	3.28	1.21	4	ปานกลาง
21. อื่นๆ(ขาดยานพาหนะนำส่ง-รับคืน)	.148	.777	5	น้อยที่สุด
รวม	2.69	.849	-	ปานกลาง
รวม	3.13	.642	-	ปานกลาง

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการคือ เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการไม่เพียงพอ สื่อการสอนชำรุดและไม่เพียงพอเป็นปัญหามาก ในด้านการผลิต กลุ่มตัวอย่างมีปัญหาในระดับมากทุกข้อคำถามในการเลือกและการใช้มีปัญหาในระดับปานกลาง ในด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกปัญหาที่พบมากที่สุดคือสภาพศูนย์วิชาการกลุ่มไม่เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอนบางประเภท ปัญหาอื่นๆอยู่ในระดับปานกลาง

4.5 ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานของโรงเรียนและศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

ผลการศึกษาและรวบรวมข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานของโรงเรียนและศูนย์วิชาการของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 260 คน มีผู้ให้ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานของโรงเรียนและศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนจำนวน 114 คน ผู้วิจัยได้รวบรวมและจำแนกข้อเสนอแนะออกเป็น 2 ส่วน คือ ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานของโรงเรียน และข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ดังนี้

4.5.1 ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานของโรงเรียน

1. ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการผลิตสื่อการสอน
2. โรงเรียนควรจัดสรรครูให้มีหน้าที่ให้บริการผลิตสื่อการสอนโดยเฉพาะ
3. ควรจัดอบรมการผลิตสื่อการสอนให้แก่ครู อาจารย์ในโรงเรียน
4. ควรจัดการผลิตสื่อการสอนอย่างต่อเนื่อง
5. โรงเรียนควรจัดระบบการให้บริการการผลิตสื่อการสอนให้มีประสิทธิภาพ
6. โรงเรียนควรจัดให้มีห้องหรืออาคารสำหรับเก็บรวบรวมสื่อการสอนอย่างเป็นเอกเทศ
7. ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงการให้บริการของหน่วยงาน
8. โรงเรียนควรจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้ตรงกับความต้องการของครู อาจารย์ในโรงเรียน
9. ควรมีการติดตามผลการใช้และการผลิตสื่อการสอนอย่างต่อเนื่อง
10. ครู อาจารย์ ควรเอาใจใส่และเห็นความสำคัญของการใช้สื่อการสอน
11. โรงเรียนควรมีโครงการผลิตสื่อการสอนอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง
12. โรงเรียนควรมีการตรวจสอบความพร้อมของสื่อการสอนอย่างสม่ำเสมอและพร้อมให้บริการ
13. ครูผู้สอนควรมีชั่วโมงสอนน้อยลงจะได้มีเวลาผลิตสื่อการสอน
14. โรงเรียนควรคัดเลือกครู อาจารย์ ที่มีความรู้ความสามารถมีทักษะและความชำนาญในการผลิตสื่อการสอนเป็นเจ้าหน้าที่สื่อการสอนโดยตรง
15. ควรจัดอบรมครูในโรงเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการผลิตสื่อการสอนก่อนเปิดภาคเรียน
16. โรงเรียนควรจัดซื้อเครื่องรับวิทยุโทรทัศน์และเครื่องบันทึกวีดิทัศน์ (video) ไว้ใช้ประกอบการสอนในโรงเรียน

17. ควรกำหนดกฎเกณฑ์ ระเบียบการอื่น คัดเลือกการสอนให้ชัดเจนเป็นมาตรฐานเดียวกัน
18. เจ้าหน้าที่ควรบริหารจัดการใช้ การผลิตสื่อการสอนให้ครู อาจารย์ในโรงเรียนได้มีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้อง
19. ผู้บริหารควรเป็นผู้นำและคอยกระตุ้นเตือนให้ครูผลิตสื่อการสอนจะปล่อยให้ครูวิชาการหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้านสื่อการสอนดำเนินการคงไม่บรรลุวัตถุประสงค์
20. งบประมาณที่ทางราชการจัดสรรมาให้ควรจะให้เป็นเงินสดเพื่อจัดซื้อ จัดซื้อ จัดหาสื่อการสอนให้ตรงกับความต้องการและมีคุณภาพ การให้งบประมาณเป็นงวดแล้วเบิกจ่ายทำให้ได้สื่อการสอนมีราคาแพงและไม่มีความคุณภาพ
21. โรงเรียนควรจัดระบบหมวดหมู่สื่อการสอนให้เป็นระเบียบ
22. ควรจัดอบรมครู อาจารย์ในโรงเรียนให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ
23. โรงเรียนควรระดมครู อาจารย์ร่วมกันจัดทำสื่อการสอนแล้วเก็บรวบรวมให้เป็นหมวดหมู่เพื่อนำมาใช้งานได้สะดวก
24. ต้องการให้โรงเรียนประสานงานด้านสื่อการสอนกับศูนย์วิชาการกลุ่มในการอื่นรับคืนสื่อการสอน
25. ควรเพิ่มบทบาทของครูวิชาการและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้านสื่อการสอนของโรงเรียน โดยการเสนอแนะสื่อใหม่ๆทดลองใช้ สาธิตให้ครู อาจารย์ได้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะการนำไปใช้
26. โรงเรียนควรได้รับสื่อต้นแบบหรือสื่อตัวอย่างประเภทต่างๆ เพื่อนำมาประกอบการผลิตของครู อาจารย์ในโรงเรียน
27. ควรจัดทำคู่มือเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์
28. ควรสนับสนุนและแรงจูงใจให้ครู อาจารย์ใช้สื่อการสอนรวมทั้งการให้แรงเสริมแก่ครูอาจารย์ผู้ผลิตสื่อการสอน

4.5.2 ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ผู้วิจัยได้จำแนกและรวบรวมข้อเสนอแนะออกเป็น 3 ด้านดังนี้

4.5.2.1 ด้านบริการ

1. หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับความต้องการของครู อาจารย์ ภาชในกลุ่มโรงเรียน
2. ควรจัดสรรสื่อการสอนที่มีราคาแพงโดยเฉพาะเครื่องฉายต่างๆ ไว้ประจำศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียนเพื่อให้บริการแก่โรงเรียนภาชในกลุ่ม
3. ควรเพิ่มบุคลากรประจำศูนย์วิชาการกลุ่มให้มากกว่าเดิมเพราะครู อาจารย์ประจำศูนย์ วิชาการกลุ่มในปัจจุบันไม่เพียงพอในการให้บริการ
4. บุคลากรประจำศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนควรมีหน้าที่ให้บริการอย่างเดียว
5. ควรจัดสรร หรือจัดตั้งศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนให้เป็นหน่วยงานเอกเทศ
6. ควรคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและมีทักษะในการให้บริการ การผลิตและ ให้คำแนะนำปรึกษา
7. ควรมีการประชุมสัมพันธถึงการให้บริการมากกว่าเดิม
8. ควรจัดหาสื่อการสอนให้เพียงพอกับความต้องการ
9. ควรจัดหายานพาหนะไว้ประจำศูนย์วิชาการเพื่อสะดวกต่อการให้บริการ
10. ควรสาธิตการใช้สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์ เครื่องมือ และสื่อใหม่
11. ควรจัดให้มีศูนย์วิชาการเคลื่อนที่หรือการจัดให้บริการถึงที่
12. ควรมีวิธีการจัดหาทุนสนับสนุนในการผลิตสื่อการสอน
13. จัดอบรมการใช้สื่อการสอนให้ทันกับความเปลี่ยนแปลง
14. จัดระบบการทำงานของศูนย์วิชาการให้มีประสิทธิภาพ
15. ควรให้ความสะดวกแก่ผู้มาขอรับบริการ
16. จัดสื่อการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน
17. จัดระเบียบและกฎเกณฑ์ในการให้บริการให้ชัดเจนและแน่นอน
18. ควรให้บริการเครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ เครื่องบันทึกภาพวิดีโอ แดบบันทึกภาพวิดีโอ และเครื่องฉายต่างๆแก่โรงเรียนภาชในกลุ่มโรงเรียน
19. ควรมีการณรงค์ ส่งเสริมการใช้สื่อการสอน ของครูอาจารย์ และให้ขวัญกำลังใจ กับผู้ผลิตสื่อการสอน
20. ควรจัดสภาพแวดล้อมในศูนย์วิชาการให้เหมาะสมและน่าใช้

4.5.2.2 ด้านการผลิต

1. ควรมีการผลิตสื่อการสอนให้เพียงพอกับความต้องการของครู อาจารย์ในกลุ่มโรงเรียน
2. ครู อาจารย์ภายในกลุ่มโรงเรียน ควรมีการผลิตสื่อร่วมกัน
3. ควรมีสื่อต้นแบบหรือสื่อตัวอย่างประกอบการผลิตอย่างเพียงพอ
4. ควรจัดให้มีการประกวดสื่อการสอนให้บ่อยครั้ง
5. ควรจัดให้มีการผลิตสื่อการสอนให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น
6. ควรมีมาตรการในการบำรุงรักษาสื่อการสอนที่ผลิตให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน
7. ควรจัดฝึกอบรมการผลิตสื่อการสอนให้บ่อยครั้ง

4.5.2.3 ด้านการพัฒนา

1. ควรจัดอบรมในเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอนอย่างต่อเนื่อง
2. ควรฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้บริการให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
3. ควรบรรจุครู อาจารย์ให้ดำรงตำแหน่งนี้โดยเฉพาะ
4. ควรติดตามผลและนิเทศการใช้สื่อการสอนในโรงเรียนภายในกลุ่ม
5. ควรชี้แจงและสนับสนุนการใช้สื่อการสอนของครู อาจารย์ ให้ตระหนักถึงความสำคัญของสื่อการสอน
6. ควรจัดหาสื่อการสอนให้ทันสมัยและใช้เทคโนโลยีช่วย
7. ควรให้เกิดริศมหรือประกาศนียบัตรแก่ผู้ผลิตคิดค้นสื่อการสอนใหม่ๆ
8. ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการการผลิตสื่อการสอนก่อนเปิดภาคเรียนทุกภาคเรียน
9. ควรสำรวจความต้องการของครู อาจารย์ภายในกลุ่มโรงเรียน
10. ควรมีการประเมินและติดตามผลการใช้สื่อการสอนอย่างต่อเนื่อง
11. ควรจัดทำคู่มือเอกสารเกี่ยวกับการผลิตการใช้สื่อการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาแล้วเผยแพร่ให้ทุกโรงเรียนภายในกลุ่มได้ทราบ

4.6 อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและความต้องการสื่อการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยจำแนกตามชั้นตอนได้ดังนี้

4.6.1 สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและหน่วยงาน

จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงคือเป็นเพศชาย 148 คน เพศหญิง 75 คน มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด ปริญญาโทน้อยที่สุด ระยะเวลาในการรับราชการกลุ่มตัวอย่างรับราชการ 11-15 ปีมากที่สุด รองลงมาคือ 16-20 ปี และ 1-5 ปี น้อยที่สุด ระยะเวลาที่ทำการสอนต่อสัปดาห์ 21-25 ชั่วโมงมากที่สุด รองลงมาคือ 26-30 ชั่วโมง และ 6-10 ชั่วโมงน้อยที่สุด นอกเหนือจากการทำการสอนแล้วกลุ่มตัวอย่างยังปฏิบัติหน้าที่ครู วิชาการ มากที่สุด รองลงมาคือครูประจำชั้น และทำหน้าที่ครูพิเศษน้อยที่สุด โรงเรียนที่ยังไม่มีหน่วยงานหรือมีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้านสื่อการสอนโดยเฉพาะมีมากกว่า โรงเรียนที่มีหน่วยงานรับผิดชอบเล็กน้อย หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านสื่อการสอนส่วนใหญ่ใช้ชื่อ ศูนย์วิชาการโรงเรียน รองลงมาคือศูนย์สื่อการสอน โดยสังกัดงานวิชาการของโรงเรียนเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านสื่อการสอน ในด้านพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ทางด้านสื่อการสอน ส่วนมากศึกษาค้นคว้าจากตำรา รองลงมาเคยศึกษาวิชานี้ในสถาบันการศึกษาและได้รับการฝึกอบรมในระยะสั้น

4.6.2 สภาพทั่วไปเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนและความต้องการสื่อการสอนของครูอาจารย์ในโรงเรียน

ผลการศึกษาวิจัย สภาพทั่วไปเกี่ยวกับการใช้และความต้องการใช้สื่อการสอนของครูอาจารย์ในโรงเรียน จำแนกเป็นประเด็นย่อยดังนี้

1. การให้บริการ การจัดหาและการได้มาซึ่งสื่อการสอน พบว่า ศูนย์วิชาการโรงเรียนหรือหน่วยงานที่มีชื่อเป็นอย่างอื่น ให้บริการจัดซื้อและจัดหามากที่สุด รองลงมาคือให้ยืมสื่อการสอน ประเภทวัสดุอุปกรณ์และติดต่อบริษัทงานกับศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน
- ในด้านการจัดหาและได้มาซึ่งสื่อการสอนส่วนมากได้มาด้วยการจัดซื้อจากงบประมาณของทางราชการ และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจัดส่งมาให้ ครูจัดซื้อด้วยเงินส่วนตัวในระดับ

ปานกลาง ส่วนเอกชนบริวณน้อยที่สุดซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปิลัทธ์ (2534) ที่พบว่า การใช้
การจัดหาสื่อการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอุดรธานี อยู่ในระดับ
ปานกลาง สื่อการสอนส่วนใหญ่ได้มาจากงบประมาณของโรงเรียนและเงินส่วนตัวของครู

2. สภาพการใช้สื่อการสอนของครู อาจารย์ในโรงเรียน

ประเภทวัสดุ พบว่า ครู อาจารย์ใช้วัสดุ 5 อันดับแรกมากที่สุดคือกระดานดำ ชาว
กระดานผ้าสาหลี ตำราเอกสารและสื่อสิ่งพิมพ์ บัตรคำบัตรภาพ ดินน้ำมันและของจริงตามลำดับ ที่ใช้
ในระดับน้อยได้แก่ฟิล์มภาพยนตร์ ฟิล์มสี / ขาวดำ เทปบันทึกภาพวีดิทัศน์ แผ่นโปรงใส และวัสดุ
เศษเหลือใช้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มิ่งขวัญ (2533) ที่พบว่า ผู้ใช้สื่อการสอนในโรงเรียนส่วน
ใหญ่ใช้สื่อการสอนประเภทต่างๆ โดยเฉพาะบัตรคำมากกว่าสื่ออื่นๆ และ พนม (2527) ที่พบว่า
ครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครใช้สื่อประเภทวัสดุมากที่สุดรองลงมาเป็นสื่อประเภท
เทคนิคและวิธีการ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ บำเพ็ญ (2530) และแจ่มจันทร์ (2521)

ผลรวมการใช้สื่อประเภทวัสดุอยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณาถึงสื่อที่ครู อาจารย์ใช้
มากที่สุดเป็นประเภทนี้ คือ กระดานต่างๆ ตำราและสื่อสิ่งพิมพ์ บัตรคำบัตรภาพ ดินน้ำมันและของจริง
เป็นผลสืบเนื่องมาจาก สื่อเหล่านี้มีพร้อมอยู่ในโรงเรียน ส่วนสื่อวัสดุอื่นขาดแคลนเพราะงบประมาณ
ที่ได้รับไม่เพียงพอในการจัดการ

ประเภทอุปกรณ์และเครื่องมือ พบว่า ครู อาจารย์ใช้สื่อประเภทอุปกรณ์และเครื่องมือ
มากเป็น 5 อันดับแรกคือ เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องรับวิทยุ เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ เครื่องขยายเสียงพร้อม
ลำโพงและไมโครโฟน เครื่องใช้สำนักงาน และที่ใช้น้อยคือห้องปฏิบัติการทางภาษา กล้องถ่ายวีดิทัศน์
เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ เครื่องฉายภาพยนตร์ และเครื่องถ่ายเอกสาร

ผลรวมของการใช้สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์และเครื่องมืออยู่ในระดับน้อย อันเป็นผลสืบ
เนื่องมาจากการขาดแคลนสื่อประเภทอุปกรณ์และเครื่องมือ

ประเภทเทคนิคและวิธีการ พบว่า ครู อาจารย์ใช้เทคนิคและวิธีการ 5 อันดับแรกคือ
การสอนเป็นคณะ การสาธิต การทดลอง การเล่นเกม และการแสดงบทบาทสมมติ ส่วนที่ใช้น้อยคือ
คอมพิวเตอร์ช่วยสอน บทเรียนโปรแกรม หน่วยการเรียนรู้ การแสดงหุ่น และสถานการณ์จำลอง

ผลรวมของการใช้ กลุ่มตัวอย่างใช้เทคนิควิธีการในระดับปานกลาง ข้อสังเกตจากการวิจัย เทคนิคและวิธีการที่ครูเลือกใช้นั้น จะเป็นเทคนิคและวิธีการ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับงบประมาณมากนัก หรือเกี่ยวข้องกับน้อย

3. ความต้องการใช้สื่อการสอน ของครู อาจารย์ ในโรงเรียน มีดังนี้

ในด้านความต้องการสื่อประเภท วัสดุ พบว่า ครู อาจารย์ ต้องการสื่อ 5 อันดับแรกคือ ตำราเอกสาร ของจริง บัตรคำบัตรภาพ เทปบันทึกเสียง และของตัวอย่าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ระนอง(2527) ที่พบว่าครู อาจารย์และนันทนาการผู้สอนในโรงเรียน นันทนาการสัปดาห์ขึ้นต้น ต้องการสื่อประเภทวัสดุ คือกระดานดำ ตำรา แบบเรียน ของจริง ของตัวอย่าง รูปภาพ แผนภาพ หนังสืออ้างอิงและแผ่นโปสเตอร์ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวัลลภ (2527) พนม(2527) บำเพ็ญ (2530) และมิ่งขวัญ (2533)

ในด้านความต้องการสื่อประเภทอุปกรณ์และเครื่องมือ พบว่า ครู อาจารย์ มีความต้องการสื่อประเภทนี้ใน 5 อันดับแรกคือ เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ เครื่องขยายเสียง พร้อมลำโพงและไมโครโฟน เครื่องบันทึกภาพวิดีโอ และกล้องถ่ายรูป ที่ต้องการน้อยคือ เครื่องฉายภาพยนตร์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Huang (1990) ที่พบว่า ครูผู้สอนวิชา วิทยาศาสตร์โรงเรียนประถมศึกษาตอนปลายในสาธารณรัฐจีนไต้หวันส่วนมากมีความต้องการนำวัสดุทัศนูปกรณ์และเครื่องช่วยสอนแปลกใหม่ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน องค์ประกอบสำคัญ ที่มีอิทธิพลต่อการใช้สื่อการสอนของครูคือพื้นฐานการศึกษาและการฝึกอบรม และงานวิจัยของ ศิลปินันตร์ (2533) ที่พบว่า ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและศูนย์วิชาการจังหวัดในเขตการศึกษา 5 มีความต้องการวัสดุอุปกรณ์และห้องปฏิบัติงานทางด้านทัศนศึกษา และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Martin (1981) ที่พบว่าครูประถมศึกษาที่สอนโปรแกรมสังคมศึกษาระดับเกรด 4 ถึงเกรด 6 ใน Bultimore และ Maryland มีความต้องการใช้เครื่องบันทึกเสียงและเครื่องฉายในระดับมาก

ผลรวมความต้องการใช้สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์และเครื่องมือ พบว่าอยู่ในระดับมาก

ในด้านความต้องการใช้สื่อประเภทเทคนิคและวิธีการพบว่าครู อาจารย์มีความต้องการใช้สื่อประเภทนี้อยู่ในระดับมากโดยเฉพาะการสาธิต การทดลอง การสอนเป็นคณะ ชุดการสอนและการเล่นเกมที่ต้องการใช้น้อยคือ บทเรียนโปรแกรม คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Yoon (1977) ที่พบว่าครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงโซล ประเทศเกาหลีใต้มีความต้องการใช้เทคนิควิธีการ การแสดงละคร การจัดนิทรรศการมากที่สุด รองลงมาคือ

ชุดการสอนและบทเรียนโปรแกรม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ บำเพ็ญ (2530) ที่พบว่า ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับตำบลและครูผู้นำการใช้หลักสูตรในระดับมัธยมมีความต้องการใช้เทคนิคและวิธีการ การแสดงบทบาทสมมติ การทดลอง การอภิปราย การสาธิตและต้องการใช้สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ

ผลรวมความต้องการใช้สื่อประเภทเทคนิควิธีการ พบว่าครู อาจารย์ต้องการสื่อประเภทนี้ในระดับมาก

4. ความต้องการด้านความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการศึกษา พบว่า ครู อาจารย์ต้องการความรู้ในการผลิตสื่อการสอนที่มีในท้องถิ่น และสื่อการสอนราคาเขาในระดับมาก รองลงมาคือความรู้ในการพับ ตัด ปะกระดาษ ความรู้ในการจัดนิทรรศการและความรู้ในการประดิษฐ์ตัวอักษร ที่ต้องการน้อยคือ ความรู้ในการถ่ายภาพ การเขียนภาพโฆษณา และความรู้ในการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Yoon (1977) พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงโซล ประเทศเกาหลีใต้ มีความต้องการการจัดอบรมการใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ในระหว่างปิดภาคเรียนและนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัลลภ (2527) พบว่าครูผู้นำการใช้หลักสูตรในระดับโรงเรียนมัธยมศึกษามีความต้องการให้จัดมีการอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการผลิตสื่อการสอน

ผลรวมความต้องการความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการศึกษา พบว่า ครู อาจารย์ต้องการความรู้ในด้านนี้อยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าครู อาจารย์ต้องการนำความรู้เหล่านั้นไปแก้ปัญหาที่โรงเรียนประสบอยู่

5. ความต้องการด้านการให้บริการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน พบว่า ครู อาจารย์ต้องการให้ศูนย์วิชาการให้บริการในระดับมากทุกข้อคำถาม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการให้บริการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของครู อาจารย์ภายในกลุ่มโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มิ่งขวัญ (2533) ที่พบว่าผู้ใช้สื่อการสอนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครส่วนใหญมีความต้องการรับบริการสื่อการสอนด้านต่างๆมาก แต่การให้บริการสื่อการสอนของหน่วยงานผู้ผลิตการสอนให้บริการสื่อการสอนด้านต่างๆน้อย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Oluyari (1984) ที่พบว่าโรงเรียนรัฐบาลของมลรัฐควารา ประเทศไนจีเรียไม่อำนวยความสะดวกในการให้บริการและขาดการประชาสัมพันธ์ถึงการให้บริการของโรงเรียนยังไม่ทั่วถึง

4.6.3 สภาพปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนของครู อาจารย์ในโรงเรียน

ผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนของครู อาจารย์ในโรงเรียนจำแนกออกเป็น 4 ด้าน พบว่า

ด้านการให้บริการสื่อการสอนปัญหาที่พบมากคือ สื่อไม่เพียงพอและไม่ตรงตามความต้องการ รองลงมาคือเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการน้อย สื่อการสอนชำรุด และไม่สอดคล้องกับเนื้อหาวัตถุประสงค์

ด้านการผลิตสื่อการสอน ปัญหาที่พบมากคือ ขาดงบประมาณที่ใช้ในการผลิต และขาดเครื่องมือในการผลิต รองลงมาคือขาดสิ่งอำนวยความสะดวก และไม่มีเวลาในการผลิต

ด้านการเลือกและการใช้สื่อการสอน ครู อาจารย์ไม่มีเวลาในการเตรียมสื่อการสอน รองลงมาคือ ไม่สามารถเลือกสื่อการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ ไม่รู้จักวิธีการใช้สื่อการสอนประเภทเครื่องมือและอุปกรณ์

ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ปัญหาที่พบมากที่สุดคือห้องเรียนขาดสิ่งอำนวยความสะดวก รองลงมาคือ ระบบการให้บริการไม่เอื้ออำนวยต่อการให้บริการและสภาพห้องเรียนไม่เหมาะกับการใช้สื่อการสอนบางประเภท

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกฤษฎี (2524) ที่พบว่า ครูประถมศึกษาในจังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดสมุทรปราการมีปัญหาและอุปสรรคในเรื่องการขาดแคลนสื่อการสอน ขาดงบประมาณในการจัดซื้อ ครูมีชั่วโมงสอนมากเกินไปจนไม่มีเวลาผลิตและเตรียมสื่อการสอน และปัญหาการขาดผู้นำผู้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการผลิต การใช้และการสนับสนุนด้านสื่อการสอน และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสงค์ (2529) ที่พบว่าครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร มีปัญหาเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอนเนื่องจากครูไม่มีเวลาในการผลิต ขาดความรู้ขาดทักษะ ขาดประสบการณ์ในการผลิต ไม่มีเวลาในการเตรียมการใช้สื่อการสอน สื่อการสอนที่มีไม่สอดคล้องและไม่ตรงตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการสอน

4.6.4 สภาพปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

ผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนจำแนกออกเป็น 4 ด้าน พบว่า

ด้านการให้บริการสื่อการสอน ปัญหาที่พบมากคือ สื่อการสอนมีไม่เพียงพอ เจ้าหน้าที่ให้บริการมีน้อย สื่อการสอนส่วนใหญ่ชำรุด ไม่สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์

ด้านการผลิตสื่อการสอน ปัญหาที่พบมากคือ งบประมาณไม่เพียงพอ เจ้าหน้าที่ไม่มีเวลาในการผลิต และขาดสิ่งอำนวยความสะดวก

ด้านการเลือกและการใช้สื่อการสอน ปัญหาที่พบอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ปัญหาที่พบมากคือ สภาพศูนย์วิชาการกลุ่มไม่เหมาะกับการใช้สื่อการสอนบางประเภทเช่นเครื่องสไลด์ เครื่องฉายภาพยนตร์ รองลงมาคือขาดสิ่งอำนวยความสะดวก

ผลรวมของปัญหาและอุปสรรคในการใช้บริการสื่อการสอนของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ด้านบริการสื่อการสอนมีปัญหาในระดับปานกลาง ด้านการผลิตสื่อการสอนปัญหาที่พบอยู่ในระดับมาก ด้านการเลือกและการใช้ปัญหาที่พบอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกับด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pornthip (1980) ที่พบว่าศูนย์บริการสื่อการสอนในมหาวิทยาลัยสามแห่งในประเทศไทยมีปัญหาที่สำคัญคือ ขาดบุคลากรในการดำเนินงาน ขาดงบประมาณ และการบริหารงานไม่ได้รับความสะดวกเต็มที่และได้ให้ข้อเสนอแนะต่อทบวงมหาวิทยาลัยว่าควรตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นที่เกี่ยวกับศูนย์บริการสื่อการสอนโดยทำให้การอำนวยความสะดวกในเรื่องสถานที่ การเตรียมการ การรวบรวม การให้บริการและงบประมาณในการจัดหาสื่อการสอน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของปรีชาพล (2530) และณัด (2532) ที่พบว่าสภาพความต้องการและปัญหาเกี่ยวกับการจัดการด้านสื่อการสอนของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลกและจังหวัดกาฬสินธุ์คือการขาดแคลนงบประมาณ ขาดสื่อการสอน ขาดอาคารสถานที่ ขาดความรู้และทักษะในการผลิตสื่อการสอน บุคลากรมีไม่เพียงพอ ขาดความร่วมมือจากคณะครู อาจารย์ภายในกลุ่มโรงเรียน และยานพาหนะในการนำสื่อไปบริการ